

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

21 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Sandu Stela în numele inculpatului și de către inculpat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, în cauza penală în privința lui,

Baranovici Ion xxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în s. xxx, r-nul xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 03.08.2015 – 24.03.2016

instanța de apel: 21.04.2016 – 26.07.2017

04.01.2018 – 29.05.2019

instanța de recurs ordinar: 10.10.2017 – 05.12.2017

15.08.2019 – 21.05.2020

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Briceni din 24 martie 2016, Baranovici Ion a fost achitat de învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii; a fost achitat de învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 26, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Prin aceeași sentință, Rusnac Eduard a fost achitat de sub învinuirea formulată pe art. art. 27, 42 alin. (3) și (4), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal pentru că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, iar Ciornîi Roman a fost condamnat pe art. art. 27, 42 alin. (2); 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal la trei ani șase luni închisoare, cu suspendare condiționată a executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, în privința cărora hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

S-a soluționat soarta corpurilor delictive.

S-a respins cerința acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 9 010,50 lei, ca fiind nejustificate.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut:

Baranovici Ion, de către organul de urmărire penală a fost pus sub învinuire în aceia că, la 01.10.2014, aproximativ în intervalul de timp cuprins între orele 01.00- 02.25, acționând intenționat, prin înțelegere prealabilă și de comun acord cu Rusnac Eduard, Ciornîi Roman și alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, urmărind scopul trecerii ilegale peste frontiera vamală a Republicii Moldova a țigărilor în proporții deosebit de mari, în număr total de 50 500 pachete de țigări „Ritm Clasic”, fabricate în Republica Moldova, prețul unui pachet constituind suma de 6,75 lei, prin eludarea controlului vamal, fiind în posesia acestor mărfuri a căror valoare totală este estimată la suma de 340 875 lei, aflându-se în apropierea s. Șirăuți, raionul Briceni, la distanța de 300 metri de la sectorul de frontiera nr. 0934 și de la 16 metri de la râul Prut, prin utilizarea unei bărci gonflabile de model „Colibri”, a încercat transportarea ilegală a acestor mărfuri peste frontiera vamală a Republicii Moldova, moment în care Ciornîi Roman a fost reținut în flagrant de către Colaboratorii Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, iar el, împreună cu ceilalți participanți la comiterea infracțiunii, s-a eschivat de la fața locului.

Astfel, din motive independente de voința făptuitorilor, infracțiunea nu a fost dusă până la capăt și nu a produs efectul.

De către organul de urmărire penală acțiunile inculpatului Baranovici Ion au fost calificate în baza art. 27, 42 alin. (2), 248 alin. (5), lit. b), d) Cod penal, după indicele calificative - comiterea prin participație complexă, în calitate de coautor, tentativa la infracțiunea de contrabandă, adică trecere peste frontieră vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, eludând controlul vamal, acțiuni săvârșite de mai multe persoane

2.1. Tot Baranovici Ion, de către organul de urmărire penală a fost pus sub învinuire în aceia că, în perioada lunii octombrie 2014, acționând intenționat, urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin eludarea controlului vamal a mărfurilor în proporții deosebit de mari, nefiind licențiat, în baza Legii nr. 451 din 30.07.2001 „Privind licențierea unor genuri de activitate”, în domeniul fabricării, comercializării, păstrării, importului și exportului alcoolului etilic, acționând contrar prevederilor art.13 alin. (1) a Legii nr. 1100-XIV din 30.06.2000 „Cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice”, fiind în posesia a 12 256 litri de alcool etilic cu concentrația medie de 5,55 %, păstrate în două cisterne confecționate artizanal, care permit transportare lor în remorca unui autocamion de model „XXXXX” fără a depăși, după dimensiune, bordurile coșului marfar, astfel fiind asigurată transportarea clandestină a producției alcoolice, le-a plasat prealabil în remorcile a două autocamioane de model „XXXXX” ce-i aparțin, cu numerele de înmatriculare XXXXși XXXX, parcându-le pe teritoriul fostului garaj al colhozului s. Târnova, situat în

raionul Edineț, de unde ulterior urmau să fie scoase și trecute ilegal peste frontiera vamală a Republicii Moldova

La 06.10.2014, în rezultatul percheziționării teritoriului fostului garaj al Colhozului s. Târnova, situat în raionul Edineț, au fost depistate și ridicate două autocamioane de model „XXXXX”, cu numerele de înmatriculare XXXX și XXXX, care aparțin lui Baranovici Ion, în remorcile cărora se aflau două cisterne din metal confecționate artizanal în interiorul cărora se păstrau 12 256 litri alcool etilic cu concentrație medie de 95,55 %, a cărui valoare merceologică este de 1 283 448, 32 lei, valoarea în vamă fiind în sumă de 132 977, 60 lei, marfa care urma să fie scoasă ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova, însă din cauze independente de voința făptuitorului infracțiunea nu a fost dusă până la capăt și nu și-a produs efectul.

De către organul de urmărire penală acțiunile inculpatului Baranovici Ion au fost calificate în baza art. 26, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal după indiciile calificative - comiterea în calitate de autor, pregătire la infracțiunea de contrabandă, adică trecere peste frontieră vamală a Republicii Moldova a mărfurilor în proporții deosebit de mari, eludând controlul vamal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- **procurorul**, prin care a solicitat, casarea acesteia în partea achitării inculpatului Baranovici Ion, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Baranovici Ion să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 42 alin.(2) 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.26, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, iar prin cumul parțial al pedepselor stabilite, a-i numi lui Baranovici Ion pedeapsa închisorii pe termen de 4 ani.

Prin aplicarea art. 90 Cod penal a suspenda condiționat executarea pedepsei închisorii cu stabilirea unui termen de probațiune de 4 ani;

A confisca în folosul statului corpurile delictive;

A încasa solidar din contul inculpaților cheltuielile judiciare în sumă de 9010,5 lei.

În motivarea apelului a indicat, că, vinovăția inculpatului Baranovici Ion și Rusnac Eduard a fost probată prin ansamblul probelor pertinente, concludente și legal administrate în cadrul urmăririi penale și care au fost examinate pe durata cercetării judecătorești;

- probele acumulate în cadrul urmăririi penale și care au fost examinate pe durata cercetării judecătorești sunt admisibile și utile, iar în ansamblul lor confirmă vinovăția inculpaților în comiterea faptei prejudiciabile care le-a fost incriminată, fiind probată în special prin:

- declarațiile martorilor Rusica Sergiu și Rop Dmitrii;

- declarațiile învinuitului Ciornîi Roman Piotr din 08.10.2014 și un CD anexă la procesul-verbal de audiere din 09.10.2014 cu înregistrarea video a declarațiilor, inclusiv declarațiile învinuitului din 17.10.2014;

- proces-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătire pentru săvârșirea infracțiunii;

- proces-verbal de cercetare la fața locului din 01.10.2014;

- procesele-verbale de efectuare a percheziției la domiciliul și pe terenul garajului ce aparține cet. Baranovici Ion din 06.10.2014;

- proces-verbal de efectuare a percheziției la domiciliul lui Rusnac Eduard din 06.10.2014;

- proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 09.10.2014;

- proces-verbal de examinare din 27.10.2014;

- procese-verbale de examinare a obiectelor și web site-ului din 03.11.2014;

- proces-verbal de examinare a obiectelor din 23.10.2014;

- raport de expertiză judiciară nr. 9437 din 29.10.2014;

- scrisoarea nr.01/24 din 31.10.2014 a SRL „International Tobacco”;

- raport de analiză a descifrărilor convorbirilor telefonice din 18.11.2014 parvenit din cadrul DIS. a DPF;

- raport de expertiză judiciară merceologică nr.2089 din 10.12.2014;

- proces-verbal de interceptare și înregistrare a comunicărilor lui Rusnac Eduard Filaret din 06.09.2014 cu stenograma și două CD-R anexă;

- proces-verbal de examinare a obiectului din 21.10.2014;

- procese-verbale de examinare a obiectului (suplimentar) din 04.12.2014 și 15.12.2014;

- act de expertiză nr.2175 din 05.11.2014 și rapoartele de încercări 0798, 0799 din 30.10.2014;

- raport de expertiză judiciară merceologică nr. 102 din 26.01.2015;

- scrisoarea nr.28-06/4476 din 16.04.2015;

- raport de expertiză judiciară merceologică nr.483 din 30.03.2015;

- raport de expertiză judiciară merceologică nr.481, 482 din 03.02.2015;

precum și corpuri delictive.

- instanța în argumentarea sentinței de achitare a reținut că în ședința de judecată acuzatorul de stat, constatând contradicții esențiale între declarațiile inculpatului Ciornîi Roman date în cadrul cercetării judecătorești cu cele oferite la faza urmăririi penale, nu a solicitat de a cerceta procesul-verbal de audiere a învinuitului Ciornîi Roman și de a vizualiza înregistrarea video a declarațiilor sale;

- instanța a reținut că actele procedurale administrate în cursul urmăririi penale cum ar fi procesul-verbal de examinare din 03.11.2014, raportul de

expertiză dactiloscopică nr.9437 din 29.10.2014, procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 09.10.2014, nu conțin nici o informație privitor la faptele incriminate inculpaților, iar toate probele în ansamblul lor nu demonstrează că Baranovici Ion și Rusnac Eduard au comis infracțiunea;

- în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine, că Ciornîi Roman, acționând împreună cu Baranovici Ion și prin înțelegere prealabilă cu Rusnac Eduard, au săvârșit tentativă la contrabandă agravată;

- învinuitul Ciornîi Roman la faza urmăririi penale a dat declarații ample și veridice pe marginea circumstanțelor cazului, indicând direct asupra implicării lui Baranovici Ion și Rusnac Eduard în comiterea infracțiunii ce li s-a incriminat. Mai mult ca atât, Ciornîi Roman în cadrul prezentării spre recunoaștere l-a recunoscut pe Baranovici Ion ca fiind persoana care la 01.10.2014 s-a aflat pe malul râului Prut, în preajma sectorului de frontieră nr.0934, luând parte la încercarea de trecere ilegală peste frontiera de stat prin contrabandă a mărfurilor în proporții deosebit de mari. Declarațiile lui Ciornîi Roman au fost înregistrate audio-video, înregistrări din conținutul cărora rezultă clar și fără echivoc că învinuitul a recunoscut vina și a oferit declarații veridice în prezența apărătorului și fără a fi suspus unor influențe fizice sau psihice;

- în cadrul cercetării judecătorești acuzatorul de stat a solicitat de a examina probele, care infirmă declarațiile contradictorii ale inculpatului Ciornîi Roman, cererea nefiind admisă din motiv că partea apărării nu a solicitat examinarea acestor probe;

- instanța eronat a apreciat critic declarațiile martorilor Rusica Sergiu și Rop Dmitrii, or, aceste dovezi urmau să fie apreciate în coroborare cu toate probele administrate de partea acuzării și care demonstrează că la 01.10.2014 Baranovici Ion a participat la săvârșirea împreună cu Ciornîi Roman și Rusnac Eduard a infracțiunii care li s-a incriminat;

- martorii care au fost audiați în ședințele de judecată sub jurământ, nu au avut nici un motiv să dea declarații neveridice în privința inculpaților, deoarece în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit cu certitudine, că persoanele în cauză nu au avut anterior careva conflicte. Mai mult ca atât, martorii poartă răspundere penală pentru declarații mincinoase. Din aceste considerente, instanța la baza sentinței urma să pună declarațiile martorilor prezentați de către partea acuzării, deoarece acestea coroborează cu întreg probatoriul administrat;

- în partea acuzațiilor aduse lui Baranovici Ion de pregătire a acestuia pentru săvârșirea infracțiunii de contrabandă cu alcool etilic, în proporții deosebit de mari indică, că probele acumulate demonstrează intenția acestuia și actele de pregătire desfășurate în vedere comiterii infracțiunii planificate, or,

din conținutul procesului verbal de examinare a autocamioanelor de model „ZIL” XXXXși respectiv CC AA - 544 s-a constatat, că cele două rezervoare, în care este păstrat alcoolul etilic, au fost confecționate artizanal fiind pregătite și adaptate pentru transportarea clandestină a producției alcoolice, având inclusiv robinete adaptate pentru transportarea prin furtun a alcoolului;

- au fost prezentate rezultatele măsurilor speciale de investigație efectuate în luna august 2014, în special convorbirile telefonice dintre Rusnac Eduard și Baranovici Ion, din conținutul cărora rezultă că ultimul este interesat de trecerea alcoolului etilic peste frontieră, fiind în căutarea condițiilor și momentului propice pentru realizarea intențiilor sale criminale;

- declarațiile martorului Adam Tamara urmează a fi apreciate critic aceasta, fiind cumnata lui Baranovici Ion, respectiv având interes de a oferi declarații în favoarea ultimului, care a menționat că alcoolul etilic depistat la Baranovici Ion îi aparține și îl păstrează încă din anul 2000, declarații care ridică dubii rezonabile și urmau să fie apreciate în coroborare cu probele acuzării;

- instanța neîntemeiat a respins cererea acuzatorului de stat de a aplica confiscarea specială în privința bunurilor despre care au fost prezentate probe că au fost folosite la săvârșirea infracțiunii sau au constituit obiectivul acțiunilor criminale, acestea urmând să fie trecute în folosul statului;

- probele indicate în rechizitoriu și care au fost examinate în cadrul cercetării judecătoreștii demonstrează că Rusnac Eduard, Baranovici Ion și Ciornîi Roman au comis, prin participație complexă, fapta prejudiciabilă prevăzută de art.27, 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, totodată, Baranovici Ion a comis infracțiunea prevăzută de art.26, 248 al.(5) lit. d) Cod penal RM.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2017, a fost admis apelul procurorului, parțial casată sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, după cum urmează: Baranovici Ion a fost declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei pe un termen de 4 ani închisoare. În baza art. 90 Cod penal, a fost dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința lui Baranovici Ion, cu stabilirea perioadei de probațiune de 3 ani.

Rusnac Eduard a fost declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 42 alin. (3), (4), 248 alin. (5) lit. b), d) Cod penal, cu stabilirea pedepsei pe termen de 4 ani închisoare. În baza art. 90 Cod penal, a fost dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei în privința lui Rusnac Eduard, cu stabilirea perioadei de probațiune de 3 ani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul prin care a solicitat casarea parțială a acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 decembrie 2017, a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Valeriu Dubăsari, casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2017, în partea achitării lui Baranovici Ion în baza art. 26, 25 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanța, în alt complet de judecată. În rest, au fost menținute dispozițiile hotărârii atacate.

6. Rejudecând cauza, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 iulie 2019 a fost admis din alte motive decât cele invocate, apelul procurorului în secția conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale, Dumitru Obadă declarat împotriva sentinței Judecătorei Briceni din 24.03.2016 în latura achitării lui Baranovici Ion pe art. art. 26, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, cu casarea inclusiv din oficiu a acestei sentințe și pronunțarea în această parte a unei soluții noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

În temeiul de drept prevăzut de art. 332 alin. (1) și art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, procesul penal în privința lui Baranovici Ion pe art. 26, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal a fost încetat, pentru, că există circumstanțe ce exclud tragerea lui la răspunderea penală.

În temeiul art. 106 alin. (2) lit. b) Cod penal; art. 162 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală a fost dispus confiscarea specială a corpurilor delictive și anume: două camioane de model „ZIL” cu n/î XXXX și respectiv XXXX, două rezervoare confecționate artizanal și alcool etilic rectificat, diluat și păstrat în interiorul acestora în volum de 12 256 litri păstrate pe teritoriul Direcției Regionale a DPF „Edineț”, din or. Edineț, cu trecerea lor gratuită în proprietatea statului.

6.1. Motivând soluția emisă, instanța de apel a susținut că deși inculpatul Baranovici Ion în cadrul audierilor în instanța de fond și cea de apel, neagă fapta lui imputată ca infracțiune, susținând declarațiile de la urmărirea penală privind procurarea autocamioanelor cu circa zece ani în urmă, la data efectuării percheziției din 06.10.2014 ele nefiind modificate la remorcă și nici exploatare pentru că erau defectate și nu se porneau, lipsindu-le alimentarea cu motorină, iar autocamionul de model „ZIL” cu n/î xxxx având și o roată spartă, alcoolul etilic din rezervările plasate în ele, aparținându-i în baza unei hotărâri judecătorești cumnatei Adam Tamara, ce l-a transmis spre păstrare, negând intenția de contrabandă cu el și necunoscând motivul pentru care paznicul susține procurarea autocamioanelor în 2010 (f.d.81-83 vol. 5, 215 vol. 5), vinovăția lui și-a găsit deplină confirmare prin probele verbale și scrise,

administrare în cauză de către organul de urmărire penală, ce au servit obiect de cercetare judecătorească inclusiv și în instanța de fond, doar că au primit o apreciere neobiectivă în raport cu prevederile art. art. 100-101 Cod de procedură penală, eroare ce va fi înlăturată de către instanța de apel, printr-o reapreciere a lor în cadrul rejudecării cazului în ordinea art. 436 Cod pr. penală.

În cazul dat, instanța de apel a menționat declarațiile martorului Maistruc Victor, potrivit cărora, începând cu 2010 când a fost angajat în calitate de paznic la garajul ce-i aparține lui Baranovici Ion, pe teritoriul deja erau plasate cele două camioane cu rezervoare, dar care nu fusesse exploatate în această perioadă, având careva defecte tehnice, în cadrul percheziției din 06.10.2014, constatându-se păstrarea în ele a alcoolului etilic, referitor la care nu cunoștea intențiile inculpatului (f.d. 86 vol. 5).

La rândul său Adam Tamara a mărturisit, că în schimbul recuperării unei datorii de 5000 dolari SUA, debitorul din Ucraina, în ianuarie 2000 i-a transmis fără documente de proveniență, cantitatea de alcool etilic plasat în butelii de doi litri, ce a fost transferat la domiciliul său din localitatea Gordinești, Edineț, unde punându-l în butoaie cu volum de 200 litri, l-a păstrat timp de 5-6 ani, după care l-a transmis spre păstrare cumnatului său Baranovici Ion, fiind turnat în cisternele instalate pe autocamioanele de model "ZIL", ce staționau pe teritoriul garajului său personal, necunoscând nimic despre pregătirea înstrăinării lui, inclusiv prin contrabanda, solicitându-i restituirea (f.d.91-92 vol.5, 212-213 vol. 5).

Instanța de apel în verificarea acestor declarații, a făcut trimitere la sentința definitivă a Judecătoriei Edineț din 03.08.2000, unde în calitate de obiect material figurează același alcool etilic, referitor la care Adam Tamara în calitate procesuală de inculpată a susținut, că l-a primit în contul datoriei de la un cetățean ucrainean, fără acte de proveniență, angajându-i la 24.01.2000 pe cel de-al doilea participant în cauză Gheorgheligiu să-l transporteze spre prelucrare, la 26.01.2000 fiind reținuți de către angajații poliției în timpul deplasării.

Fiind achitată de sub învinuirea adusă pe art. 164/7 alin. (2) Cod penal (în redacția legii din 1961), pentru, că OUP nu a identificat cetățeanul ucrainean ce i-ar fi transmis alcoolul etilic, aplicând în acest sens prevederile art. 8 Cod penal, precum și pentru, că alcoolul etilic pur prin sine nu se regăsea în lista băuturilor alcoolice referitor la care au fost instituite timbre de control, nefiind supus accizelor, neconstatându-se țara de origine și producătorul lui, instanța i-a restituit inculpatei T. Adam probele delictive – 2056 sticle cu volum de 2 litri.

Audiat în aceeași calitate procesuală de inculpat, Gheorgheligiu a concretizat, că potrivit înțelegerii cu Adam Tamara, la 24.01.2000 autocamionul de model "Kamaz" ce-l conducea, a fost încărcat în localitatea

Ruseni cu careva cutii, în timpul transportării cărora a fost reținut de către reprezentanții poliției, ce au constatat, că în conținutul încărcăturii se afla alcool etilic, în cadrul transportării alcoolului etilic de la Chișinău în localitatea Trinca pe episodul din 12.10.1999, cu el în autocamion deplasându-se și reprezentantul firmei unde s-a încărcat, convingându-l, că deține asupra sa actele de proveniență, fapt ce nu s-a constatat la staționarea lor de către colaboratorii de poliție. De altfel, audiat în această cauză în calitate de martor, Ion Baranovici a confirmat deplasarea de la Chișinău la Trinca cu autocamionul condus de Gheorgheligi, chiar dacă susține prezența și a altei persoane, despre care cel din nu a nominalizat (f.d. 31-36 v.4).

Instanța de apel a considerat că încă în ianuarie 2000 Adam Tamara intrase în posesia alcoolului etilic, restituit ei ulterior în baza sentinței din august 2000, pe care timp de 5-6 ani l-a păstrat la domiciliu, după care l-a transmis spre păstrare inculpatului Baranovici. Împrejurările care vin să confirme declarațiile martorului Maistriuc Victor în ce privește aflarea în 2010 când se angajase în calitate de paznic, pe teritoriul garajului ce-i aparține lui Baranovici, a celor două autocamioane în remorcile cărora se aflau două cisterne, umplute potrivit inculpatului cu alcool etilic.

În același context și martorul Baranovici Svetlana susține, procurarea celor două autocamioane de către soțul ei, cu aproximativ 6-7 ani până la cazul din 2014, ceea ce confirmă staționarea lor în garajul inculpatului în 2010, când se angajase la muncă în calitate de paznic Maistriuc Victor, fiindu-i cunoscut faptul, că alcoolul etilic îi aparține surorii sale, fiindu-i transmis soțului pentru păstrare (f.d.93-95 vol. 5, 208 vol. 5).

În opinia instanței de apel, că deși instanța de fond în conținutul sentinței de achitare a făcut referire la un șir de probe scrise, care în fapt vin să confirme învinuirea adusă lui Baranovici Ion, totuși în motivare li-a acordat insuficientă apreciere fără a ține cont de faptul, că percheziția din 06.10.2014 a teritoriului fostului garaj al colhozului din localitatea Târnova, Edineț, ce-i aparține lui Baranovici Ion, a fost efectuată ca urmare a autorizării ei de către instanța de fond, în cadrul cauzei penale privind tentativa de contrabandă a produselor de tutungerie de către un grup de persoane, printre care figura și inculpatul, depistându-se două autocamioane de model "ZIL" cu n/î XXXX și respectiv xxx, în caroseria cărora era plasat câte un vas confecționat artizanal în care se păstra alcool etilic (f.d. 93; 96-97 vol. 1), prin încheierea judiciară din 13.10.2014 autorizându-se examinarea lor și a telefoanelor mobile ridicate de la inculpat în cadrul percheziției autorizate din aceeași data la domiciliul lui, cu recunoașterea lor în calitate de corpuri delictive, vizualizarea și anexarea la dosar (f.d. 94 vol.1; 61; 78-83 vol.2).

Instanța de apel a notat că, potrivit procesului verbal din 21.10.2014, obiect de examinare au constituit autocamioanele de model "ZIL" cu n/î

XXXXși respectiv XXXX, în remorcile cărora au fost depistate două cisterne din metal, confecționate artizanal și destinate pentru transportarea ilicită a producției alcoolice, urmând a fi utilizate de Baranovici Ion pentru trecere peste frontiera R. Moldova a alcoolului etilic (f.d. 21-24 vol. 4), prin procesul-verbal de examinare suplimentară din 04.12.2014 și 15.12.2014 stabilindu-se, că autocamioanele în cauză aveau instalate rezervoare, dimensiunile căror nu depășeau bordurilor coșului marfar pentru asigurarea transportării clandestine a producției alcoolice, volumul total al alcoolului etilic păstrat în interiorul lor fiind de 12 256 litri, adică 12,256 m³ (f.d.30, 46-47 vol.4).

Conform cartelei transportului, Samotiuc Ion începând cu 1996 figurează în calitate de proprietar a autocamionului de model "xxx" n/î XXXXși nr. de marcaj al șasiului xxx(f.d.53 vol.4), prin raportul de expertiză nr. 60 din 10.02.2015, cu planșa fotografică anexată la el, constatându-se, că pe suprafața cabinei camionului de model xxxx" cu numărul de înmatriculare „xxxx” prezentat la expertiză, este prezentă o tăbliță din metal cu următoarele inscripții: model „ZIL xxx”; numărul de marcaj al șasiului „Lxxx” și numărul motorului „xxxxx”, nefiind depistate particularități ce ar indica la modificarea inscripții pe suprafața tăbliței date ce este una autentică, doar că fiind imposibil de a stabili dacă tăbliță dată a fost schimbată de la alt mijloc de transport, deoarece uzina producătoare la fixarea tăblițelor date folosește fileturi, ce ușor pot fi deșurubate și înșurubate înapoi, fără a lasă careva urme de intervenție. De rând cu aceasta pe suprafața blocului motorului camionul de model "ZIL 495810" cu n/î " ED AH 943" numărul motorului sau tăbliță din metal cu indicarea numărului motorului la momentul examinării na-u fost depistate, pe suprafața cabinei camionul de model „ZIL xxx” cu numărul de înmatriculare „xxxx” prezentat la expertiză, fiind prezentă tăbliță din metal, fixată cu ajutorul a 4 nituri, cu următorul text: МЫТИЩИНСКИЙ МАШИНОСТРОИТЕЛЬНЫЙ ЗАВОД; АВТОМОБИЛЬ-САМОСВАЛ; ХТРxxx;МАССА ПЕРЕВОЗИМОГО ГРУЗА xxx кг; ГОД ВЫПУСКА xxx”.

Cu referire la cel de-al doilea autocamion de model „XXXXX” cu numărul de înmatriculare „XXXX”, uzina producătoare a aplicat numărul șasiului cu ajutorul vopselei, care în rezultatul exploatării și în urma acțiunii factorilor climaterici s-a nimicit, pe suprafața cabinei lui fiind prezentă o tăbliță din metal cu următoarele inscripții: model „XXXXX”, numărul de marcaj al șasiului „xxxx” și numărul motorului „xxx”, lipsind particularități care ar indica la modificarea inscripții pe suprafața tăbliței, ea fiind una autentică, fiind imposibil de stabilit dacă ea a fost schimbată de la alt mijloc de transport, deoarece la fixarea ei s-au folosit fileturi, ușor deșurabile fără lăsarea a careva urme de intervenție, pe blocul motorului fiind aplicat nr. „xxx”, ce coincide cu numărul motorului indicat pe tăblița din metal instalat pe suprafața cabinei, lipsind particularități care ar indica la modificarea motorului „xxx” (f.d.65-70

vol. 4); prețul celor două autocamioane conform raportului de expertiză judiciară nr. 481, 482 din 30.03.2015 constituind pentru modelul "ZIL xxx" cu n/î xxx, anul fabricării 1987, vămuit și înregistrat la data de 01.10.2014 de 21 854 lei, iar a celui de model "XXXXX" cu n/î XXXX, anul fabricării 1977, vămuit și înregistrat la data de 06.10.2014 – 50 242 lei (f.d.147- 153 vol.4).

Potrivit răspunsului parvenit de la Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor RM, Direcția de înregistrare a transportului și calificarea conducătorilor auto, autocamionul de model "ZIL" anul fabricării 1977, număr motor 352376, număr șasiu xxxx a fost înregistrat inițial pe teritoriul R. Moldova la data de 19.05.2010 după Șveț Ivan, cu atribuirea n/î xxx în baza certificatului de înmatriculare provizorie nr. xxx și certificatului de înmatriculare nr. 106800640 (f.d.75-80 vol. 4);

Conform actului de expertiză nr. 2175 din 05.11.2014 întocmit de Î.S. "Centrul Național de verificare a calității producției alcoolice", produsele aflate în interiorul cisternelor artizanale plasate în caroseria autocamioanelor de model "ZIL" cu n/î XXXX și respectiv XXXX, reprezintă alcool etilic rectificat diluat (f.d.39-41 vol.4), prin actul de expertiză nr. 2176 din 05.11.2014, constatându-se categoria lui inferioară (f.d.42 vol.4).

Instanța de apel a menționat că, Ion Baranovici fiind audiat în calitate de inculpat, a confirmat procurarea celor două autocamioane până la momentul percheziției din 2014, ne înregistrându-le pe numele său, ne dispunând de procură pe ele și neexploatând-le, în ele aflându-se alcoolul etilic transmis spre păstrare de către Adam Tamara, ce a fost ridicat în cadrul percheziției, pe parcursul cărei nu s-au verificat datele tehnice a mijloacelor de transport.

De rând cu aceasta din conținutul interceptării și înregistrării comunicărilor telefonice a lui Rusnac Eduard incluse în stenogramă și două CD-R, autorizate prin încheierea judiciară din 04.08.2014 (f.d.143-171 vol.3), precum și din conținutul raportului cu privire la măsurile speciale de investigații din 18.03.2015, întocmit ca urmare a constatărilor judiciare cu privire la respectarea normelor procesual-penale în cadrul interceptărilor telefonice rezultă, că nominalizatului Rusnac Eduard a comunicat de mai multe ori cu Ion Baranovici ce figurează ca transportator de alcool etilic, privind identificarea modalității de scoatere a alcoolului etilic prin contrabandă de pe teritoriul RM prin eludarea controlului vamal, în ultimul timp el implicându-se și în acțiuni de contrabandă cu țigări în comun cu frații Rusnac (f.d. 177; 193 vol.3), prin ordonanța din 12.02.2015 cele două cauze fiind conexe într-o procedură unică (f.d. 6-7 vol. 4).

Prin raportul de expertiză judiciară nr. 102 din 26.01.2015 s-a constatat, că prețul calculat al unui litru de alcool etilic rectificat diluat, cu concentrația medie 95,55 % vol., constituie 104 lei 72 bani. Valoarea totală a 12 256 litri de alcool etilic rectificat diluat, cu concentrația medie 95, 55% vol., constituind 1

283 448 lei 32 bani (f.d.87-89 vol.4), valoarea lui în vamă potrivit răspunsului oferit de Serviciul Vamal nr. 28-06/4476 din 16.04.2015, constituind 132 977 lei (f.d. 140 vol.4).

Drept urmare a cercetării multe aspectuale a probelor administrate la caz prin prisma art. art. 100-101 Cod de procedură penală, s-a constatat ca fiind dovedit faptul, că Baranovici Ion în perioada lui octombrie 2014, intenționat urmărind scopul trecerii peste frontiera vamală a RM, a alcoolului etilic prin eludarea controlului vamal, nefiind licențiat conform Legii nr. 451-XV din 30.07.2001 "Privind licențierea unor genuri de activitate" în domeniul fabricării, comercializării, păstrării, importului și exportului alcoolului etilic, acționând contrar prevederilor art. 13 alin. (1) a Legii nr. 1100-XIV din 30.06.2000 "Cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice", având în posesie 12 256 litri de alcool etilic cu concentrația medie a 95,55%, păstrat în două cisterne confecționate artizanal, ce permit transportarea lor în remorca unui autocamion de model "XXXXX", nedepășind dimensiunile bordurilor coșului marfar pentru asigurarea transportării clandestine a producției alcoolice, li-a păstrat prealabil în remorcile a două camioane de model "XXXXX" ce-i aparțin, cu n/î XXXXși XXXX, parcate pe teritoriul fostului garaj al colhozului din localitatea Târnova, Edineț, de unde urmau a fi scoase și trecute ilegal peste frontiera vamală a RM, fiind depistate în cadrul percheziției din 06.01.2014 a teritoriului fostului garaj al colhozului din localitatea Târnova, Edineț și ridicate două autocamioane de model "ZIL" cu n/î XXXXși respectiv XXXX, ce-i aparțin lui Ion Baranovici, în remorcile cărora se aflau două cisterne din metal confecționate artizanal în interiorul cărora se păstrau 12 256 litri de alcool etilic cu concentrația medie de 95,55% a cărui valoare merceologică constituie 1 283 448, 32 lei, iar valoarea în vamă 132 977, 60 lei, ce urma să fie scos ilegal de pe teritoriul RM, însă din motive independente de voința lui, infracțiunea nu a fost consumată, neproducându-și efectul, acțiuni, ce până la modificările operate la art. 248 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, pe deplin se încadrau la art. art. 26, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, cu calificativele: comiterea în calitate de autor a pregătirii pentru contrabandă, prin trecerea peste frontiera vamală a RM a mărfurilor în proporții deosebit de mari, eludând controlul vamal.

Instanța de apel a notat că în aspect doctrinar, infracțiunea de contrabandă prevăzută la art. 248 alin. (1) Cod penal reprezintă trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori, în proporții mari (ce depășește 100 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei), prin eludarea controlului vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea

frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică, în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei.

În acest aspect, cu caracter de recomandare, Plenul CSJ în Hotărârea privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, etc nr. 5 din 24.12.2010, modificată prin Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova nr. 40 din 18.12.2017, a reiterat, că eludarea controlului vamal constă în intrarea sau ieșirea din țara prin alte locuri decât cele destinate pentru aceasta și nu are importanță dacă se recurge sau nu la diferite metode pentru mascarea mărfurilor, obiectelor sau a altor valori, precum și în cazul intrării sau ieșirii din țară și prin locuri destinate pentru aceasta, dacă trecerea sau ieșirea a fost săvârșită forțat, neautorizat sau fără permisiunea organului vamal, contrabanda considerându-se consumată în momentul trecerii ilegale de facto peste frontiera vamală a mărfurilor, obiectelor, a altor valori, având etape de pregătire ce se manifestă în special prin acțiunea de procurare a mărfurilor, obiectelor sau a altor valori, pentru trecerea lor ilegală peste frontiera vamală, amenajarea unor ascunzișuri speciale, alegerea complicilor etc.,

Raportând aspectele faptice a cauzei la norma art. 248 Cod penal, doctrina penală și recomandările Plenului CSJ, a conchis că acțiunile inculpatului Ion Baranovici la data depistării faptei – octombrie 2014, pe deplin se încadrau în prevederile art. art. 26, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal și anume pregătirea în calitate de autor a contrabandei, prin trecerea peste frontiera vamală a RM a mărfurilor în proporții deosebit de mari, eludând controlul vamal, fapt confirmat de acțiunile premergătoare a acestui, prin care având la păstrare cantitatea de 12 256 litri de alcool etilic cu concentrația medie de 95,55% a cărui valoare merceologică constituie 1 283 448, 32 lei, iar valoarea în vamă 132 977, 60 lei, l-a plasat în două cisterne confecționate artizanal din tablă metalică, ce permit transportarea lor în remorca unui autocamion de model "XXXXX", fără depășirea dimensiunilor bordurilor coșului marfar, astfel încât să fie asigurată transportarea clandestină a alcoolului etilic, în discuțiile întreținute cu complicelui său pe episodul de contrabandă cu produse de tutungerie E. Rusnac, întreprinzând acțiuni de identificare a posibilității trecerii lui peste frontiera vamală a RM prin eludarea controlului vamal.

În continuare, soluționând chestiunea cu privire la proporția contrabandei, s-a menționat, că potrivit recomandărilor Plenului CSJ expuse în hotărârea supra citată, costul mărfurilor, obiectelor sau al altor valori se calculează în conformitate cu preturile vamale stabilite prin Legea cu privire la tariful vamal nr. 13809-XIII din 20.11.1997, ce în cazul din speță conform răspunsului oferit de Serviciul Vamal nr. 28-06/4476 din 16.04.2015, a fost

calculată prin prisma art. 17/1 ce stabilește, că valoarea mărfurilor de export se determină în baza valorii contractuale a acestora, luând-se în considerație cheltuielile legate de transportul până la frontieră, iar în lipsa actelor ce confirmă prețul contractual, valoarea în vamă a 12 256 litri de alcool etilic cu concentrația de 95,5%, în baza informației deținute de către organul vamal și anume prețul pentru export a mărfurilor similare, constituind 132 977, 6 lei MD (f.d. 140 v.4).

Astfel, că, constatând prin probatoriul administrat la caz, pregătirea lui Baranovici Ion de contrabandă, prin scoaterea de pe teritoriul RM a alcoolul etilic în valoare de 132 977, 60 lei prin eludarea controlul vamal, s-a menționat că după modificările operate la art. 248 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, pentru încadrarea faptei la art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, valoarea sumei drepturilor de import trebuie să depășească 200 salarii medii lunare pe economie, iar pentru încadrarea la alin. (1) art. 248 Cod penal valoarea în vamă a mărfurilor trebuie să depășească 100 salarii medii lunare pe economie prognozate prin HG, ceea ce la caz lipsește dat fiind faptul că quantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat prin HG nr. 1000 din 13.12.2013 pentru anul 2014 era de 4 225 lei, ceea ce formează sumele de 845 000 lei și respectiv 422 500 lei, depășind valoarea obiectului material a faptei imputate lui Ion Baranovici ce constituie 132 977, 60 lei, motiv pentru care acțiunile lui nu mai pot fi încadrate la nici una din respectivele norme penale.

Respectivele împrejurări, intervenite odată cu modificarea legii penale, având prin prisma art. 10 Cod penal caracter retroactiv, determină aplicabilitatea dispozițiilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, or deși la data depistării faptei – octombrie 2014, acțiunile lui Ion Baranovici constituiau infracțiune, la data pronunțării prezentei decizii, ele și-au pierdut caracterul penal, reieșind din majorarea quantumului daunei cauzate, ceea ce însă potrivit normelor procesual-penale, nu constituie temei de reabilitare. Aceasta pentru, că potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii, prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal stipulând, că legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei (...) are efect retroactive și se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea ei în vigoare (...). Prin urmare, în virtutea principiului retroactivității Legii penale noi, fapta lui Ion Baranovici deși la data depistării ei – octombrie 2014 constituia infracțiune, a încetat să mai constituie o infracțiune la data pronunțării prezentei decizii, generând o circumstanță care exclude tragerea lui la răspundere penală, fiind după cum s-a menționat mai sus, temei de încetare a procesului penal potrivit art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Instanța de apel nu a acceptat propunerea procurorului de încetare a procesului penal în temeiul art. 391 alin. (2) Cod procedură penală, deoarece fapta lui Ion Baranovici ar constitui contravenție prevăzută la art. 287 alin. (10) Cod contravențional, cu liberarea lui de răspundere în legătură cu prescripția stabilită de art. 30 Cod contravențional, dat fiind faptul, că acțiunile lui sunt încadrate ca pregătire de contrabandă și nu faptă consumată, Codul contravențional ne stabilind răspundere pentru pregătire de contravenție.

Cu privire la confiscarea specială s-a notat că dreptul de proprietate este garantat de art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și de articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană. Or, în cazul în care există o ingerință în dreptul de proprietate, aceasta urmează să fie justificată de către stat. Pentru a putea fi justificată, orice ingerință, în exercitarea dreptului de proprietate, trebuie să servească unui scop legitim de utilitate publică sau unui interes general. În același timp, aceasta trebuie să fie proporțională scopului legitim urmărit, adică să se asigure un just echilibru între protecția dreptului de proprietate și interesul public. Potrivit constatărilor CtEDO în cauza Yldirim vs Italia, s-a admis utilizarea unor prezumții de fapt, pentru a se dispune confiscarea unui bun, cu condiția ca acestea să fie rezonabile, în speță confiscarea vizând un bun, utilizat în scopuri ilicite, având ca obiectiv împiedicarea utilizării lui în continuare în scopuri ilicite. În conformitate cu prevederile art. 46 alin. (4) din Constituție, bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii, ceea ce prezumă, că confiscarea nu reprezintă o ingerință în dreptul de proprietate privată, conform art. 46 din Constituție, și nu afectează principiul prezumției nevinovăției, ca parte componentă a dreptului la un proces echitabil, în măsura în care prezumția dobândirii licite a bunurilor este răsturnată, prin probe, de organele statului care vin să confirme, că bunurile erau destinate sau au fost utilizate, pentru a săvârși o infracțiune, contravenție sau aceste bunuri au rezultat din infracțiuni și contravenții.

Potrivit art. 106 alin. (1) Cod penal, confiscarea special constă în trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a bunurilor de la alin. (2), lit. a) a cărui se referă la bunurile utilizate sau destinate pentru săvârșirea infracțiunii. Potrivit art. 162 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul încetării urmăririi penale (...) se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive, urmând ca uneltele ce au servit la săvârșirea infracțiunii și obiectele a căror circulație etc, se interzică, să fie predate instituțiilor respective, și doar în cazul achitării sau scoaterii persoanei de sub urmărire pe temei de reabilitare, aceasta i se vor restitui. Călăuzitoare în acest sens sânt și prevederile pct. 20 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 5 din 24.12.2010 cu modificările operate la 18.12.2017 „Privind practica judiciară în cauzele referitoare la contrabandă, eschivarea de la

achitarea plăților vamale și contravențiile vamale”, potrivit căror ” mărfurile și obiectele care constituie obiectul contrabandei (...), precum și mijloacele de transport și alte mijloace destinate, folosite pentru transportarea sau tănuirea acestora și recunoscute drept instrumente ale infracțiunii, fiind corpuri delictive, pot fi confiscate în beneficiul statului, conform art. 46 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, art. 106 Cod penal și art. 162 Cod de procedură penală. Confiscarea specială aplicându-se persoanelor care au comis contrabanda. Pot fi supuse confiscării speciale și bunurile menționate la art.106 alin. (2) lit. c)-g) CP care aparțin altor persoane în cazul în care acestea le-au acceptat știind despre dobândirea, deținerea, transformarea ilegală a acestor bunuri sau despre faptul că sunt rezultate din infracțiuni. Litigiile privind drepturile asupra obiectelor recunoscute ca fiind corpuri delictive într-o cauză penală se vor examina în ordinea procedurii civile”. Conform pct. 23 aceleiași hotărâri, la trecerea forțată a corpurilor delictive în proprietatea statului, instanța urmează să verifice această situație prin prisma principiilor elaborate de jurisprudența Curții Europene și anume: dacă o așa imixtiune în dreptul la proprietate este prevăzută de lege; dacă urmărește un scop legitim; dacă este necesară într-o societate democratică și dacă este proporțională cu circumstanțele cauzei, cerințele generale ale societății, coroborate cu cerințele de a proteja drepturile de proprietate

Pentru a aplica confiscarea specială, este necesar a constata că: a) făptuitorul a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, indiferent dacă el a fost pedepsit penal sau absolvit de răspunderea penală, în condițiile legii; b) făptuitorul a utilizat obiecte, lucruri pentru săvârșirea infracțiunii (unelte, mecanisme, mașini etc.), care aparțin lui sau complicilor la infracțiune. La caz Colegiul atestă, că încetarea procesului penal în privința lui Ion Baranovici are loc nu pe temei de reabilitare, ci ca urmare a modificării legii penale ce exclude caracterul penal a faptei lui imputate, ceea ce implică aplicarea cazului din speță a prevederilor art. 106 Cod penal și art. 162 Cod pr. penală, dispunându-se confiscarea specială a două camioane de model ”ZIL” cu n/î XXXXși respectiv XXXX, două rezervoare confecționate artizanal și alcool etilic rectificat, diluat și păstrat în interiorul acestora în volum de 12 256 litri, recunoscute în calitate de corpuri delictive și supuse sechestrului autorizat prin păstrarea lor pe teritoriul Direcției Regionale a DPF ”Edineț” din or. Edineț str. Independenței, 60, cu trecerea lor gratuită în proprietatea statului. Aceasta pentru, că în situația în care potrivit materialelor cauzei penale, rezervările în care a fost plasat alcoolul etilic, au fost pregătite artizanal în așa mod ca să nu depășească limitele bordului remorcii autocamionului, pentru a putea fi transportate fără impedimente peste hotarele țării, iar valoarea estimativă a mijloacelor de transport fiind în mediu proporțională valorii obiectului pregătit pentru contrabandă, precum și punând în balanță, pe de o parte,

dreptul de proprietate, iar, pe de altă parte, imperativul combaterii faptelor ce atentează la securitatea vamală, se constată prevalarea primului asupra celui de-al doilea. Soluția ce urmează a fi adoptată în acest sens se impune mai cu seamă în situația în care Ion Baranovici a pregătit pentru contrabandă, alcoolul etilic asupra cărui statul prin art. 2 alin. (2) și (3) a Legii nr. 1100-XIV din 30.06.2000 "Cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice" a impus un control riguros de fabricare și circulație, în vederea respectării cerințelor de ocrotire a sănătății populației și de protecție a mediului înconjurător, unul din obiectivele de bază constituind apărarea intereselor economice ale statului, or prin acțiunile sale acesta a afectat relațiile sociale cu privire la securitatea vamală a RM, încriminarea faptelor de contrabandă reprezentând un "imperativ absolut" pentru asigurarea ordinii în domeniul relațiilor juridice vamale. În jurisprudența sa relevantă CtEDO a menționat, că în cazul unei confiscări de proprietăți, echilibrul just dintre scop și drepturi depinde de mulți factori, inclusiv, de scopul urmărit și de comportamentul proprietarului.

Instanța de apel a notat că reieșind din gradul de implicare a lui Ion Baranovici în acțiunile comise și modul în care a fost concepută activitatea infracțională, pregătind cele două autocamioane procurate de el, pentru realizarea laturii obiective a contrabandei, prin plasarea în remorcile lor a rezervoarelor confecționate artizanal în care se păstra alcoolul etilic destinat trecerii prin eludarea controlului vamal peste frontierei vamală a RM, se deduce că mijloacele de transport au servit, în mod indispensabil, la săvârșirea faptei în întregul ei, fără utilizarea cărora nu s-ar fi putut realiza apropierea efectivă a obiectului material al infracțiunii.

Instanța de apel a considerat că nu are nici o importanță defectele pe care li-ar fi avut aceste mijloace de transport la dată depistării faptei, de rând ce prin actele de expertiză s-a constatat aflarea lor în stare tehnică funcțională. Coroborând materialul probator administrat în prezenta cauză, cu textele legale enunțate.

Instanța de apel a menționat că măsura confiscării contravalorii mijlocului de transport, utilizat la comiterea pregătirii de contrabandă, nu este abuzivă și nu încalcă principiile constituționale, referitoare la proprietate, ci este o măsură de siguranță, prevăzută de lege și aplicată în temeiul acesteia. Mai mult ca atât, oportun la aplicarea confiscării speciale, în scopul restabilirii echității sociale și contracararea, pe viitor, a comiterii unor fapte similare de către făptuitor sau de terți, în condițiile în care Ion Baranovici fiind liberat de răspunderea penală pe temeiurile supra menționate, neaplicarea în speță a confiscării speciale, poate crea impresia persoanelor despre posibilitatea comiterii unor acțiuni similare, ca urmare a nivelului mic al consecințelor care pot survine, ceea ce însă contraveni interesului general al societății. Deci,

măsura confiscării nu reprezintă, în cauza de față, o ingerință nepermisă a statului în dreptul de proprietate a inculpatului Ion Baranovici, incompatibilă cu Convenția, întrucât este prevăzută de lege, fiind necesară într-o societate democratică, tocmai prin prisma scopului pentru care a fost instituită de garanție și de prevenire, fiind proporțională scopului urmărit.

Instanța de apel a respins solicitarea restituirii alcoolului etilic către pretinsul proprietar Adam Tamara, or la caz lipsesc cu desăvârșire date ce i-ar confirma această calitate, ea ne dispunând de documente ce ar atesta proveniența respectivului produs, chiar dacă i-a fost returnat printr-o sentință de achitare definitivă, cunoscând cu certitudine pregătirea lui pentru înstrăinare ilegală, inclusiv prin contrabandă, dat faptului, că nici ea și nici Ion Baranovici nu erau licențiați conform legii, pentru prelucrarea, păstrarea sau transportarea lui.

Instanța de apel a respins și solicitarea procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare în sumă de 4 505 lei pentru efectuarea expertizelor merceologice, în baza art. 227, 229 Cod de procedură penală. Or, necătînd la faptul, că efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, ce impune desfășurarea urmăririi și judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, posibilitatea încasării lor de la făptuitor, o decide instanța de judecată.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către:

- avocatul Sandu Stela în numele inculpatului Baranovici Ion, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe;

- inculpatul Baranovici Ion prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe.

5.1 În motivarea recursului ordinar avocatul Sandu Stela în numele inculpatului Baranovici Ion a invocat că:

- probele prezentate de către acuzatorul de stat nu demonstrează vinovăția cet. Baranovici Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art.27, 42 alin.(2), 248 alin.(5) lit.b), d) Cod penal.

- în cadrul judecării cauzei s-a constatat, că alcoolul etilic în cantitate de 12256 litri aparține cet. Adam Tamara, fapt confirmat prin sentința Judecătoriei Edineț din 03.08.2000, intrată în vigoare la 05.11.2000, conform căreia corpul delict - pe cauza penală după învinuirea lui Ghergheliju Alexandru a fost restituit lui Adam Tamara;

- Baranovici Ion de la bun început a declarat, că autocamioanele supuse percheziției au fost procurate de către el cu 10 ani în urmă și nu a efectuat careva schimbări la remorca acestor automobile;

- mijloace de transport de model „ZIL” cu n/î XXXXși CC AA 944 nu au

părăsit locul lor de depozitare – s. Târnova, r-nul Briceni, pe când în calitate de semn al laturii obiective a infracțiunii de contrabandă, este locul săvârșirii infracțiunii și anume frontiera vamală;

- inculpatul nu a întreprins acțiuni reale sau careva acte de pregătire a infracțiunii de contrabandă, nu poate fi considerat ca temei de atragere la răspundere penală a lui Baranovici Ion în baza art.26,42,al.(2),248 al.(5) lit. d) Cod penal;

- partea acuzării nu a prezentat careva probe concludente și pertinente care ar demonstra că Baranovici Ion a avut intenția de a pregăti infracțiunea de contrabandă a spiritului și a-1 scoate ilegal de pe teritoriul RM.

5.2. În susținerea recursului ordinar, **inculpatul Baranovici Ion**, a expus următoarele:

- circumstanțele elucidate de instanța de fond nu au fost combătute corespunzător;

- instanța nu a apreciat fiecare probă prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor;

- autocamioane au servit doar ca loc de depozitare a spiritului;

- acuzarea nu a prezentat careva probe sau eventuale rapoarte de expertiză, ce ar stabili că autocamioanele erau funcționabile. Mai mult, nu s-a demonstrat intenția de a pregăti infracțiunea de contrabandă a spiritului, nu a fost adus nici un argument precum că urma să schimbe locul spiritului sau chiar să treacă cu aceste autocamioane frontiera vamală;

- nu au fost prezentate careva probe ce ar indica că spiritul urma să fie scos ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova, la fel, nu s-a probat absolut prin nici o probă faptul că din cauze independente de voință făptuitorului infracțiunea nu a fost dusă până la capăt și nu a produs efectul, or lipsesc careva stări de fapt ce ar confirma indubitabil faptul că recurentul ar fi avut voința de a trece spiritul peste frontiera Republicii Moldova;

- nu au fost prezentate probe ce ar confirma cum, prin care modalități, acțiuni era sau urma a fi asigurată transportarea clandestină a producției alcoolice, prin intermediul căror mijloace și prin care modalități;

- latura subiectivă a infracțiunii este caracterizată prin vinovăție în forma intenției directe, mai mult, contrabanda este o infracțiune formală, respectiv, sub aspectul calificării nu poate exista elementul de pregătire;

-instanța de apel nu a probat prin nici o probă, declarație, documente, faptul că subsemnatul s-ar fi înțeles prealabil cu cineva referitor la transportarea spiritului peste hotare, ar fi convenit cu cineva, ar fi creat careva mijloace sau anturaje comode pentru a comite infracțiunea de contrabandă, s-au că ar fi procurat, fabricat sau adaptat careva mijloace pentru a comite

infracțiunea de contrabandă, relevant fiind că contrabanda este o infracțiune formală, respectiv aspectul pregătirii de contrabandă nu poate exista;

- instanța de apel nu a luat în considerare faptul că modul în care procurorii au expus, „*aquatic*”, în rechizitoriu, acuzațiile sunt defectuoase și contravin inclusiv prevederilor art.21 din Constituție Republicii Moldova;

- Decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, este afectată de o eroare gravă de fapt, deoarece instanța de apel a stabilit eronat faptele, în existența lor, prin neluarea în considerare a probelor prezentate de apărare;

- instanța de apel, nu și-a realizat obligația legală de a motiva în hotărâre inadmisibilitatea probelor administrate de apărare, care au fost examinate în cadrul cercetării judecătorești și în privința cărora acuzarea nu a formulat careva obiecții.

6. Asupra recursurilor ordinare declarate, nu a fost depusă referință.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de aceeași instanța de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

Avându-se în vedere recursurile ordinare, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Soluția instanței de recurs se fundamentează, în drept, pe prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, atunci când se constată admiterea erorilor de drept, de natură să afecteze echitatea desfășurării procesului și care au avut drept consecință adoptarea unei hotărâri contradictorii și nemotivate.

Judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, când eroarea admisă nu poate fi corectată la această etapă a procedurilor.

Prin urmare, Totodată, Colegiul evidențiază și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în care se stipulează asupra căror chestiuni de fapt și de drept urmează să se expună instanța, la etapa judecării cauzei în procedura de apel.

La chestiunile de fapt se atribuie următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest context este relevant de specificat că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Așadar, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urma să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului Baranovici Ion, reieșind atât din materialele cauzei cât și din solicitările procurorului care urmau a fi examinate de către instanță și acordarea unui răspuns în parte.

Însă, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

Colegiul constată că autorii recursurilor își întemeiază solicitările de remitere a cauzei la rejudecare, pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală, invocând următoarele cazuri de casare: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Astfel, rezumând motivele evidențiate de către autorii recursurilor, în esență criticile recurenților se referă la faptul că instanța de apel soluționând cauza nu a dat apreciere corespunzătoare probelor în parte, având ca urmare o demonstrare incontestabilă a faptului că, spirtul urma a fi scos ilegal de pe teritoriul Republicii Moldova. La fel, nu s-a argumentat, cu descrierea amănunțită a probelor, faptul că din cauze independente de voință făptuitorului infracțiunea nu a fost dusă până la capăt și nu a produs efectul.

Prin urmare, verificând criticele expuse de recurenți în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție nu a judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând în cele din urmă o soluție insuficient motivată în raport cu argumentele recurenților invocate în ordine de recurs și circumstanțele cauzei.

Astfel, în opinia Colegiului penal lărgit, de către instanța de apel au fost formulate concluzii, fără a fi analizate prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, probele prezentate atât de partea acuzării cât și de partea apărării, nu a fost motivat de ce sunt acceptate sau respinse argumentele părților.

Obligația instanței de motivare a hotărârii judecătorești, face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Pentru a statua asupra acestei concluzii, Colegiul evidențiază într-un prim aspect faptul că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecății în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu.

Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune, a fost corect calificată și a fost comisă anume de inculpat. Pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriu administrat în cauză urmează a fi apreciat după intima convingere a judecătorului, care trebuie să se bazeze pe prevederile legii procesual-penale și pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Efectuând o analiză a deciziei instanței de apel, prin prisma celor invocate, se constată lipsa suficientă și necesară a argumentelor, în vederea verificării probatoriului pus la baza înaintării învinuirii inculpatului Baranovici Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 26, 42 alin. (2), 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, instanța de apel limitându-se la numirea acestora și aprecierea cu unele fraze de ordin general, însă o analiză separată a fiecărei probe atât a învinuirii cât și a părții apărării, nu a fost efectuată.

Astfel, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică, amplă și suficientă, ținând cont de explicațiile părților, să fie rezolvate toate problemele de fapt și drept apărute în cadrul judecării cauzei, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente.

Pe lângă aprecierea probelor, instanța de recurs evidențiază că instanța de apel a omis a da răspuns următoarelor chestiuni și anume: partea acuzării a prezentat un șir de probe (procesele-verbale de efectuare a expertizei la

domiciliul și pe terenul garajului ce aparține cet. Baranovici Ion din 06.10.2014; procesul-verbal de examinare a obiectului din 21.10.2014; procese - verbale de examinare a obiectului (suplimentar) din 04.12.2014 și 15.12.2014; act de expertiză nr. 2175 din 05.11.2014; raport de expertiză judiciară merceologică nr.102 din 26.01.2015; scrisoarea nr.28-06/1176 din 16.01/2015; și raport de expertiză judiciară merceologică nr.481, 482 din 03.02.2015, însă instanța de apel nu a ținut cont de rezultatul consemnat în ele, acestora nu a dat apreciere, care este aspectul informațional-probator al acestora, fiind lăsate fără o examinare obiectivă și multilaterală.

Astfel, Colegiul notează că, autorii recursurilor au invocat argumentele menționate supra referitor la dezacordul cu raționamentele contradictorii indicate în decizia instanței de apel, fapt ce denotă că instanța de apel în hotărârea adoptată a omis de a se expune asupra acestor critici, lăsându-le fără o careva apreciere respectivele motive, ceea ce în opinia Colegiului indică la nerezolvarea fondului, constituind o eroare de drept incidentă pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În opinia Colegiului, instanța de apel nu a verificat toate aspectele învinuirii, iar probele nu au fost minuțios analizate, astfel încât instanța de judecată să facă concluzii certe asupra chestiunilor importante pentru cauză. Așadar, instanța de apel, urma să verifice toate probele, inclusiv cele indirecte, să analizeze cu atenție argumentele invocate în apelul declarat, astfel încât să fie date răspunsuri lămurite la criticile expuse, respectiv să verifice atent încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, să înlăture dubiile și neconcordanțele evidențiate, ceea ce nu s-a realizat în deplină măsură la judecarea cauzei în ordine de apel.

Astfel, Colegiul statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, nefiind oferite răspunsuri la toate argumentele expuse adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat de recurenți și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Pe cale de consecință, erorile admise de către instanța ierarhic inferioară nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit conchide de a admite recursurile ordinare declarate la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet

de judecători, pentru adoptarea unei soluții întemeiate, cu respectarea prevederilor legale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în apelurile declarate în prezenta speță; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze în partea probele administrate și examinate în prezenta cauză, în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Sandu Stela în numele inculpatului și de către inculpat, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 29 mai 2019, în cauza penală în privința lui *Baranovici Ion xxxx*, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 07 iulie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena